

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

BN: 2008-04-21

Diarienummer: 0412/06

Distrikt Norr, Plangruppen

Kajsa Ränthors

Telefon: 031-36815 22

Marie Arkebäck

Telefon: 031-368 18 30

E-post: fornamn.efternamn@sbk.goteborg.se

Miljökonsekvensbeskrivning till detaljplan för VINDKRAFTSPARK VID ARENDAL/RISHOLMEN inom stadsdelarna Arendal och Syrhåla i Göteborg

SAMRÅDETS GENOMFÖRANDE

Byggnadsnämnden beslöt den 8 januari 2008 att genomföra samråd om rubricerade detaljplaneförslag med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Detta har under tiden 26 mars – 22 april 2008 varit remitterat till berörda nämnder och styrelser, statliga verk och myndigheter samt övriga som bedöms ha intresse av förslaget.

Planförslaget har under samma period varit utställt för granskning på stadsbyggnadskontoret, Torslanda bibliotek och Kulturhuset Vingen i Torslanda. Information om samrådet har lämnats i pressen. Öppet hus har hållits den 31 mars 2008 vid vilket representanter från stadsbyggnadskontoret och Göteborg Energi AB med konsult närvarat.

SAMMANFATTNING

Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker förslaget. De remissinstanser som haft åsikter angående placeringsförslagen har förespråkat placeringsförslag 2. Detaljplanen har anpassats så att den möjliggör ett genomförande av placeringsförslag 2, vilket innebär att VG 13 utgår, VG 14 får en placering på land och VG 19 placeras på ett skär väster om Knippelholmen.

Föreningen Torslandavikens naturreservat, Göteborgs Ornitologiska förening och Naturskyddsföreningen i Göteborgs Stad anser inte att vindkraftsprojektet skall genomföras.

Synpunkter angående brister i miljökonsekvensbeskrivningen har framförts.

Kopior på inkomna skrivelser har tillställts fastighetskontoret samt övriga berörda. I det följande redovisas det huvudsakliga innehållet i inkomna skrivelser samt kontorets bemötande.

Samtliga skrivelser finns tillgängliga på stadsbyggnadskontoret, distrikt Norr.

REVIDERINGAR EFTER SAMRÅD

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats så att påverkansbeskrivningen omfattar planförslaget som innebär att VG 13 utgår, VG 14 får en placering på land och VG 19 placerats på ett skär väster om Knippelholmen.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har kompletterats med avseende på kumulativa effekter, med en beskrivning av Torsvikens ekologiska system samt med påverkansbeskrivning av fåglars födosökmöjligheter. I MKB:n ges utförligare beskrivning angående påverkan på riksintresset Nya Älvsborg, geotekniska förhållande och grundläggning samt riskanalys bland annat avseende sjösäkerhet. MKBn har kompletterats med beskrivning av uppföljning genom kontrollprogram och övervakning.

KOMMUNALA NÄMNDER OCH BOLAG MM

Miljönämnden påpekar att MKBn ska innehålla uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför. I aktuell plan är det intressant att följa upp hur fågelvärdena påverkas för att i framtiden vidta eventuella åtgärder och att kartlägga erfarenheter för denna typ av verksamhet.

Miljöförvaltningen är generellt positiv till en utbyggnad av förnyelsebar energi som exempelvis vindkraft. Om den sker med hänsyn till de natur- och miljövärden som finns på platsen. Den radarstudie av fåglarnas rörelser i området som stadsbyggnadskontoret låtit genomföra är ett bra underlag för denna bedömning.

Miljöförvaltningen efterlyser ett resonemang kring alternativa lokaliseringar utöver de tre som diskuteras inom kommunen. För att uppnå projektets huvudsyfte behöver inte vindkraftverken stå i Göteborgs kommun. Det aktuella området är visserligen redan hårt exploaterat, men det finns trots allt en risk att varje ytterligare exploatering försämrar områdets värde för fåglarna. Detta resonemang borde lyftas in i planärendet och inte begränsas till tillståndsärendet.

Verken VG16, VG19 och ev. VG14 kommer att innebära en direkt påverkan i vattenområdet genom bland annat anläggande av pirar. För dessa verk är det därför viktigt att man tar hänsyn till ålgräsängarna i området och inte utför arbeten eller anläggningar som påverkar dessa negativt. Kablar får inte dras genom ålgräsbeståndet, t ex Arendalsviken och norr om Knippelholmen. Utöver de miljökonsekvenser som redan har beskrivits måste det även utredas hur bergrummen med oljeförvaring påverkas av etablering samt drift av vindkraftverk.

Kommentar:

Inför antagandet av planen, om den medför betydande påverkan, kommer MKBn att innehålla uppföljning och övervakning. Att uppföljning av de skyddade fågelarterna och verkens ljudpåverkan ska ske är redan nu infört i MKBn.

Alternativa lokaliseringar ska vara rimliga, därför är inte lokaliseringar utanför kommungränsen möjliga. Av de alternativ som finns inom kommunen är aktuell plats mest lämplig utifrån projektets syfte samt storlek.

Verken VG16 och VG19 kommer inte att anläggas med pir utan med kaj på pålar.

Anläggningen av verken samt tillhörande ledningar ska ske med hänsyn till bland annat ålgräsbestånden. Detta redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Etablering av verk kan ske utan påverkan på bergrummen.

Stadsdelsnämnden Torslanda anser att säkerheten bör utredas med hänvisning till inträffade olyckor. Strandskyddet bör respekteras.

Nämnden är enig i sin inställning att det är av stor vikt att genom en utökning av vindkraftverk bidra till utvecklandet av ett långsiktigt hållbart elproduktionssystem. De anser även att insatserna för att söka bibehålla den biologiska mångfalden är en viktig del i arbetet för ett långsiktigt hållbart samhälle.

Miljön runt de anslutande huvudfarlederna bör särskilt framhållas och vi anser att vindkraftverk inte bör projekteras i de två alternativa områdena Dana Svartskär och Hakefjorden.

Nämnden anser att en MKB rörande områdets karaktär borde redovisats på ett mer objektivet sätt.

Genom att placera vindkraftverken enligt förslag 2 kan parken uppföras på viss bekostnad av energiproduktion utan att på ett betydande sätt försvåra för arterna sångsvan, salskrake och brushane eller någon annan rödlistad art, att fortleva i ett uthålligt bestånd.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med utförligare beskrivning angående områdets karaktär, liksom projektets eventuella risker bland annat avseende sjösäkerhet. Kontoret anser att strandskyddet kan upphävas då det inte finns skyddsvärda biotoper på Knippelholmarna och då vindkraftverken inte kommer att vara inhägnade påverkas inte heller allmänhetens fysiska möjlighet att besöka Knippelholmarna. Prövningen av miljötilståndet kommer att omfatta prövning av intrång på strandskyddat område. Med stöd av bland annat befintlig fågelutredning möjliggör detaljplanen ett genomförande av placeringsförslag 2.

STATLIGA VERK, MYNDIGHETER OCH BOLAG

Länsstyrelsen ser positivt på kapacitetsförstärkning av en befintlig vindkraftsetablering i en utpräglad industriell miljö med visuell tålighet för vindkraft. Dock måste anläggningen utformas på ett sätt som är förenligt med berörda riksintressen och inte äventyrar människors hälsa och säkerhet. Kompletteringar av miljökonsekvensbeskrivningen krävs inför en slutgiltig lämplighetsprövning med avseende på uppförande av VG 16,17 och 19 samt omplacering av VG 13. Om begärda kompletteringar av MKB undanröjer den tveksamhet som nu föreligger kan länsstyrelsen komma att göra en annan bedömning.

MKB bör belysa och klargöra förhållandena särskilt avseende växtätande fåglar. Ny undersökning och uppföljning måste utföras när växtligheten har hämtat sig.

Ljudmässig påverkan från vindkraftverken på Torsvikens Natura 2000-område behöver införas i MKB.

Beskrivningen av miljökonsekvenserna avseende marina naturvärden måste kompletteras. Detsamma gäller påverkan på kulturmiljön, främst den visuella. Ett antal visualiseringar bör göras. Konsekvensbeskrivningen av påverkan på kulturmiljön bör belysas med stöd av antikvarisk kompetens.

Samråd behöver ske med Sjöfartsverket om verkens exakta placeringar och dessa måste kunna stängas av på anmodan av Sjöfartsverket på grund av risk för störningar på fartygens navigeringsutrustning. Om uppenbara risker för sjösäkerheten senare uppstår, kan krav uppstå på att vindkraftverken skall monteras ner.

Då vindkraftverken är placerade inom skyddsområde för navigationsutrustning behöver det utredas om störning kan förekomma.

Inför det fortsatta planarbetet, behöver en uppdaterad analys tas fram av riskerna för påsegling, farligt godsolycka eller andra händelser till sjöss.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör kompletteras med en verifiering av stabiliteten för transportvägar och uppställningsplatser för väg och kranplats under arbetskedet. I övrigt ska utfyllnadsområdets stabilitet för VG 08 verifieras i planskedet, i övrigt bör berggrundläggningens beskrivning förtydligas angående om berg i dagen förekommer.

Kommentar:

I det fortsatta arbetet utgår VG 13

Inför antagandet av planen, om den medför betydande påverkan, kommer MKBn att innehålla uppföljning och övervakning. Att uppföljning av de skyddade fågelarterna och verkens ljudpåverkan ska ske är redan nu infört i MKBn.

Ljudmässig påverkan från vindkraftverken på Torsvikens Natura 2000-område har införts i MKBn.

En kompletterande analys har utförts av antikvarisk kompetens avseende påverkan på riksintresset Nya Älvsborg. Denna redovisas i sin helhet i miljökonsekvensbeskrivningen. Även ytterligare visualiseringar är genomförda och bilagda till MKBn. En utförligare riskanalys avseende sjösäkerhet är genomförd, i denna klargörs att sannolikheten för tänkbara olyckor är minimal.

Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med en verifiering av stabiliteten för transportvägar och uppställningsplatser för väg och kranplats. Geoteknisk utredning har utförts och stabiliteten för samtliga verk redovisas. I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas även vilka verk som kommer att anläggas på berg i dagen.

SAKÄGARE

Inga sakägare har inkommit med yttrande.

ÖVRIGA

Föreningen Torslandavikens naturreservat och Göteborgs Ornitologiska förening
Anser att miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har stora brister varför den ej kan ligga till grund för detaljplan. Trots bristerna anses det klargjort att planens genomförande, i lagens mening, ger betydande störning på Natura 2000-området Torsviken. Detta intresse utgör riksintresse och står i konflikt med vindkraftsintresset som ej är ett riksintresse vilket innebär att det senare intresset ej kan ges företräde.

De senaste årens statistik visar att det har skett en tillbakagång av populationen av de utpekade och prioriterade arterna, sångsvan, brushane och salskrake. Mot denna bakgrund kan inga åtgärder som leder till ytterligare försämring av livsvillkoren för dessa arter komma i fråga.

Ett antal kriterier i artikel 6.3 i dir 92/43/EEG anses inte uppfyllda. Kumulativa effekter av andra pågående verksamheter, planer och projekt har inte redovisas.

Vindkraftverkens effekter på olika arters födosökmöjligheter i Torslandaviken saknas. En analys och konsekvensbedömning av effekterna på sjöfågelbestånden som uppehåller sig vid Knippelholmarna och Knippelskären saknas.

Utöver ovanstående följer kritik på miljökonsekvensbeskrivningen av redaktionell art.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har kompletterats med avseende på kumulativa effekter samt med en beskrivning av Torsvikens ekologiska system. I MKBn ges också en beskrivning av hur uppföljning genom kontrollprogram och övervakning utförs. Konsekvenser och effekter på fågelbeståndet vid Knippelholmarna och Knippelskären redovisas i Bilaga 3, "Hur påverkas de rastande och flygande sjöfåglarna i Torsviken av befintliga och sex nya placeringar för vindkraftverk", till miljökonsekvensbeskrivningen. Utredningar visar att planens genomförande inte kommer att medföra betydande påverkan på de skyddsvärda fågelarternas fortlevnad i uthålligt bestånd. MKB:n har kompletterats avseende vilken eventuell avskräckande effekt vindkraftsverk kan ha på fåglars födosökmöjligheter i vattenområde närmaste verken. Planförslaget förenlighet med gällande EU-lagstiftning avgörs slutligt i tillståndsärendet.

Naturskyddsföreningen i Göteborgs Stad anser att om vindkraftsverk ska byggas så ska något av de miljömässigt bättre alternativen i MKB, Hakefjorden och Dana Svartskär väljas och utredas vidare. I övrigt framförs kritik mot MKB.

Den kumulativa effekten av samtliga kraftverk har inte tillräckligt beaktats.

Påståenden som att rastande fåglar setts inom en radie på mellan 300 och 500 meter från befintliga kraftverk kan absolut inte tas till intäkt för att en negativ påverkan på fågellivet sker i närheten av kraftverken. Att de aktuella verken är högre än de befintliga borde vara ett skäl till att utöka området istället för att minska ner det.

Föreningen delar inte uppfattningen att inget av miljömålen påverkas negativt. Då en negativ påverkan på fågellivet i och kring Torslandaviken kan förväntas innebär projektet ett försvårande av uppfyllandet av miljömålen Hav i balans samt levande kust och skärgård samt Ett rikt växt och djurliv. Då uppförandet av kraftverken skulle försämra rekreativsvärdet kring Torslandaviken samt inverka på de kulturhistoriska värdena kring Nya Älvsborg försvåras uppfyllandet av miljömålen God bebyggd miljö. Föreningen gör den bedömningen att risken för en negativ påverkan på fågellivet kring Torslandaviken är så stora att planen inte ska genomföras.

Föreningen motsätter sig att de ekonomiska och inte de miljömässiga aspekterna får styra resultatet av en miljöprövning.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har kompletterats med avseende på kumulativa effekter samt med en beskrivning av Torsvikens ekologiska system.

Konsekvenser och effekter på fågelbeståndet vid Knippelholmarna och Knippelskären redovisas i Bilaga 3, "Hur påverkas de rastande och flygande sjöfåglarna i Torsviken av befintliga och sex nya placeringar för vindkraftverk", till miljökonsekvensbeskrivningen.

Vindkraftverken kommer inte att vara inhägnade och kommer därmed inte att påverka allmänhetens fysiska möjlighet att besöka kobbarna eller Knippelhomen.

En kompletterande analys av påverkan på riksintresset Nya Älvsborg har tagits fram och redovisas i sin helhet i miljökonsekvensbeskrivning.

Kenneth Fondén
Planchef

Kajsa Röntfors
Planarkitekt

Marie Arkebäck
Planarkitekt